

Charakteristika vzdělávacího programu

Záměry ŠVP PV

Školní vzdělávací programu předškolního vzdělávání vychází z aktuálního stavu naší mateřské školy, jeho důkladné analýzy a zodpovědného vyhodnocení (SWOT, dotazníky).

K čemu směřujeme?

Výchova a vzdělávání

Našeřidy jsou vybaveny účelným nábytkem a laděny do dětských veselých barev s hrovými koutky. Za pomoci Města také vznikla spojovací chodba s víceúčelovou místností. Její vybudování splnilo účel a je využívána pro skupinové a individuální vzdělávání dětí, tvořivé činnosti, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, individuální rozhovory s rodiči atd.

Naším cílem pro všechny děti bez rozdílu je nabízet podnětné, vstřícné a obsahově bohaté prostředí, kde se cítí bezpečně, spokojeně. Chceme dovést děti k základům zdravého sebevědomí, sebejistoty a zvládnutí života v sociální komunitě. Klademe důraz na individuální přístup a individualizaci vzdělávání. Náš připravovaný program respektuje potřeby, možnosti a schopnosti dětí. Vychází z pedagogického hodnocení každého dítěte a skupiny dětí ve třídě, akceptuje osobnostní specifika a podmínky jednotlivých tříd. Reaguje na různé možnosti a příležitosti, které se v průběhu roku objevují.

Mateřskou školu vedeme v tvořivém duchu, nejen v oblasti výtvarné a hudební, ale také v tvořivém myšlení, důležitém pro lepší prosazení v životě. Pro podněcení přirozené tvořivosti děti povzbuzujeme, chválíme, vytváříme pocit bezpečí, zasmějeme se vtipným odpovědím, hledáme a objevujeme vhodná řešení, oceňujeme snahu. Tvořivost je schopnost vytvářet nové, neobvyklé, originální způsoby řešení. Malé děti bývají neobyčejně nápadití a tyto dovednosti podporujeme a rozvíjíme během všech činností na jednotlivých třídách. Dětskými výtvary zdobíme interiér naší budovy, zahradu při slavnostech.

Pro podněcení přirozené dětské tvořivosti dodržujeme tyto zásady:

- **Nehodnotit** - „To jsi řekl/a špatně“, ale povzbuzujeme: „I takhle by to mohlo být“
- **Dobrovolnost** - nenutíme děti do činností, umožníme jim být pouze pozorovateli

- **Bezpečí** – vytváříme dětem pocit bezpečí, chválíme jejich snažení, povzbuzujeme
- **Humor** – je důležitý při řešení úloh, zasmějeme se vtipným odpovědím
- **Potěšení ze hry** – hledáme a objevujeme vhodná řešení
- **Pochvala** - chválíme děti za nepřiliš originální nápady, oceňujeme snahu
- **Hra** – všechny činnosti a aktivity, které pro děti připravujeme, jsou hrové

Tyto dovednosti (kompetence) je třeba vytvářet, rozvíjet a podporovat (viz charakteristika programu).

V plánovaných činnostech pracujeme s některými aktivizujícími i komplexními metodami (problémové metody, diskusní metody, situační metody, metody tvořivé dramatiky, skupinová komplexní metoda, partnerská výuka, prožitkové učení a také projektová výuka). V naší mateřské škole pracujeme s projekty i týdenními přípravami dle zkušeností učitelek. Dobrý projekt zvyšuje motivaci, prožitek, iniciativu a odpovědnost dětí. Poskytuje řadu úkolů a problémů ze života. V rámci ŠVP máme vypracováno několik projektů, které jsou naším pomocníkem při výchově a vzdělávání dětí.

Cíleně se zaměřujeme na problémy logopedického charakteru, potíže s komunikací. Logopedická prevence v mateřské škole je důležitou součástí pedagogické činnosti. Učitelky významně přispívají ke zlepšení komunikačních dovedností dětí. Ve všech třídách probíhají zábavnou formou kolektivní logopedické chvíle, hry se slovy, grafomotorická cvičení atd. Poradenství poskytují logopedické asistentky (učitelky). Od září školního roku 2021 máme tři logopedické asistentky (učitelka), které jsou vybaveny znalostmi o volbě vhodných pedagogických přístupů k dětem s poruchami komunikace a poskytnou rodičům informace o logopedické intervenci.

Naše škola se stala úspěšným žadatelem v projektu Komplexní rozvoj výchovně vzdělávacího procesu I, II, III. a pokračujeme v projektu JAK pod názvem: Aktivní školka ve spolupráci s MAS v Heřmanově Městci. Výběr školního asistenta je pro nás velkým přínosem pro práci s dětmi cizinci nebo dětmi ze znevýhodněného prostředí. Realizujeme ze šablon také vzdělávání pedagogů, projektové dny v MŠ i mimo ni, ale také komunitně osvětové setkávání s rodiči formou zajímavých přednášek.

Domov a tradice

Zdejší regionální tradici považujeme i nadále za velmi důležitý prvek při vytváření vztahu dětí ke svému domovu, kladném vztahu k prostředí, ve kterém děti žijí. Heřmanův Městec a jeho okolí přináší mnoho možností (židovská synagoga, kostel sv. Bartoloměje, židovský hřbitov apod.) a prostřednictvím návštěv, exkurzí, zábavných her, dostupných obrázkových a informačních materiálů, ale také vytvořením dlouhodobého vzdělávacího projektu o našem městě (součást ŠVP) se děti přiměřenou hrou formou připomínáme život předků. Dozvídají se mnoho zajímavého o svém domově, jeho historii a tradicích. Získané poznatky prezentujeme výtvarnou kresbou, výrobky z různého materiálu (keramika, přírodní materiály, který zdobí prostory mateřské školy, městského úřadu, výlohu policie nebo domy pro seniory. V této rozbourané době je potřeba dát dětem pevný základ a opřít se o naše tradice a hodnotu domova.

Spolupráce s rodiči

Naše mateřská škola a rodina jsou partnery při výchově a vzdělávání. Vzájemně se doplňujeme a spolupracujeme v zájmu dětí. Dobrá spolupráce a komunikace je předpokladem ke vzájemné pomoci, k blízkému vztahu a důvěře. Konkrétně využíváme např. dotazníkové šetření u rodičů pro zkvalitňování práce školy, nabízíme rodičům možnost spolupodílet se na organizaci společných akcí pro děti a rodiče (společná tvořivá odpoledne, přednášky pro rodiče, soutěže, výstavy, vystoupení na veřejnosti). Za důležité považujeme možnost individuálních konzultací a pravidelné třídní schůzky. Informovanost rodičů o jejich dětech i dobrá znalost dění v mateřské škole přispívá k dobrým vztahům a pozitivního klimatu. Tato setkání s rodiči (zejména konzultace o zralosti dětí před vstupem do ZŠ) se nám velmi osvědčila a budeme v tomto duchu i nadále pokračovat.

Prostory školní zahrady

Od září 2017 je v provozu čipový systém k zabezpečení školy, který funguje na vstupních brankách (každý rodič má k dispozici čip). Zavedením tohoto systému se zamezil přístup cizím osobám, přes prostory zahrady MŠ, kde si hrají v dopoledních i odpoledních hodinách děti.

K naplnění cíle rozšířit zahradu pro environmentální vzdělávání jsme oslovili rodiče, požádali je o pomoc a vybavili jsme přední část zahrady přírodními prvky.

Hmatová stezka je při pobytu na zahradě hojně využívána dětmi k experimentování, tvoření, k poznávání živé a neživé přírody (písek, kameny, kamínky, šišky). Stavební firma pana Chvojky nám vybudovala dřevěné týpí. Vznikla bylinná spirála (grant 10 000,- Kč s pomocí MAS), z které děti ochutnávají byliny v pomazánkách i polévkách. Učí se tak zdravému životnímu stylu, poznávají vůně a chutě bylin. Pozorují jejich růst. Vznikla také přírodní koryta s rostlinami, o které se děti s učitelkami starají, poznávají druhy rostlin, učí se je sázet a také zalévat. Prostřednictvím sponzorů firmy ZABO – pan Zahrádka jsme získali zeminu, kámen. Pan Černovský zapůjčil bagr k terénním úpravám a zabezpečil převoz stromů do MŠ. Pan Kindl nám založil novou travnatou plochu v přírodní části zahrady, Město – technická skupina přivezla k opracování smrkové kmeny k výrobě stojanů na kola, která jsou využívána rodiči s dětmi a personálem. V tomto duchu bychom chtěli pokračovat i nadále a rozšiřovat zahradu o nové přírodní prvky (motýlí keře, ovocné keře, okrasné keře, stavby z vrbového proutí).

Přední část zahrady se vybavila herními prvky - houpadla, balanční most a zrekonstruovala se pískoviště v přední i zadní části zahrady. Nevyužitou plochu u pískoviště bychom rádi vybavili přístřeškem se stolkou, židličkami k tvořivým a experimentálním hrám.

V zadní část zahrady proběhla rekonstrukce zahradního domku s hračkami, koly. Tento prostor zahrady je již značně opotřebovaný (nerovná dlažba se po dešti naplňuje vodou a při pobytu dětí na zahradě se musí vymetat). Prostorná plocha vybízí k realizaci dopravního hřiště. Její proměna by mohla být za pomoci dotačních programů zrealizovatelná.

„Podej mi ruku a prozkoumáme celý svět“

Cílem našeho programu je:

- nabízet podnětné, vstřícné a obsahově bohaté prostředí, kde se děti cítí bezpečně a spokojeně
- dovést děti k základům zdravého sebevědomí, sebejistoty a zvládnutí života v sociální komunitě
- vytvořit základy pro otevřenou budoucnost dítěte
- vytvořit takové podmínky, aby vyhovovaly jeho zdraví, psychické pohodě a vývojovým potřebám

- klást důraz na individuální přístup a individualizaci vzdělávání
- cíleně se zaměřovat na problémy logopedického charakteru, potíže s komunikací, soustředěním (logopedický plán v ŠVP, logopedické semináře v rámci DVPP...)
- vytvářet projekty, které umožňují dětem se dotýkat reality, přenášet se také do světa fantazie, řešit problém a komunikovat s druhými
- uplatňovat aktivizující a komplexní metody v přípravách, projektech rozvíjející tvořivost, která je jedna z nejdůležitějších schopností pro lepší prosazení v životě
- vytvářet projekty, které umožňují dětem se dotýkat reality, spolupracovat a komunikovat s ostatními ve skupině, umět řešit problém
- zapojit děti se speciálními vzdělávacími potřebami do výchovně vzdělávacího procesu v naší MŠ a vytvořit jim optimální podmínky pro jejich rozvoj

Metody (konkrétní postupy), které využíváme při výchovně - vzdělávací činnosti

Hra je spontánní dobrovolnou činností dětí vedle učení a práce. Je cennou diagnostickou metodou pro pedagogy.

Rolová hra vychází ze spontánní hry dětí. Přijmout roli dítěti pomůže rekvizita. Učitelka roli dětem nevnučuje, ale nabízí, je pro dítě partnerem a spoluhráčem.

Dramatická hra staví na pravidlech, rozděluje se na skupinu herců a diváků. Nejzákladnější je spolupráce mezi dětmi a pohotovost přizpůsobit svou činnost činnosti ostatních. V dramatické hře jsou důležité rekvizity, které si děti mohou vyrobit samy. Dramatickou hru vede dospělý – učitelka.

Diskusní metody - charakteristikou diskuse je kladení otázek, dochází zde k výměně názorů, zkušeností. Tato metoda rozvíjí komunikační schopnosti dětí.

Situační metody – učí děti řešit konkrétní reálné situace ze života.

Problémové metody – děti jsou postaveny před určitý problém, který se snaží vyřešit svou fantazií, samostatným a tvořivým myšlením. Pedagog se stává rádcem, partnerem. Podstatou je nesdělovat hotové poznatky dětem, vhodně je motivovat, učit je experimentovat a přicházet na nové myšlenky svou vlastní cestou.

Skupinová komplexní metoda je založena na kooperaci dětí mezi sebou, realizuje se ve skupinách, kde děti mezi sebou spolupracují, řeší problém, postup, vyvíjejí sociální dovednosti.

Partnerská výuka – vzájemná spolupráce dvou dětí, při níž si vyměňují své názory při činnostech, pomáhají si navzájem, opravují své chyby (v tvořivých činnostech, hledání v knihách, encyklopediích, v tělovýchovných chvílích).

Prožitkové učení – založeno na vlastním prožitku, experimentaci, dotýkání se reality.

Projektová výuka - navazuje částečně na metodu řešení problémů, jde však o záměry a plány, které mají širší dosah.

Dobrý projekt zvyšuje motivaci, prožitek, iniciativu a odpovědnost dětí. Poskytuje řadu úkolů a problémů ze života.

Celý ŠVP je rodičům k dispozici v šatnách na jednotlivých třídách.